

ആറളം ഫാം ആദിവാസി പുനരധിവാസ പദ്ധതി: ഘടനാപരമായ പരാജയങ്ങളും സാമൂഹിക-പാരിസ്ഥിതിക പ്രത്യാഘാതങ്ങളും സംബന്ധിച്ചുള്ള സമഗ്ര ഗവേഷണ റിപ്പോർട്ട്

Jessy K, Dr.Peter Varghese

1. Research Scholar, Kannur University, Email:jessyrajesh000@gmail.com

2. Principal, De Paul Arts and Science College- Edathotty, peterooroth@gmail.com

ആമുഖം: കേരള മോഡലും ആദിവാസി പാർശ്വവൽക്കരണവും

ഉയർന്ന സാക്ഷരതാ നിരക്ക്, വികേന്ദ്രീകൃത അധികാര സംവിധാനങ്ങൾ, മികച്ച ആരോഗ്യ സൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവയാൽ ആഗോളതലത്തിൽ തന്നെ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട ഒന്നാണ് 'കേരള മോഡൽ' വികസന മാതൃക¹. എന്നാൽ ഈ പുരോഗമനപരമായ സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക ഘടനയുടെ പുറമ്പോക്കുകളിലേക്ക് വ്യവസ്ഥാപിതമായി തള്ളപ്പെട്ട ഒരു ജനവിഭാഗമാണ് കേരളത്തിലെ ആദിവാസി സമൂഹങ്ങൾ. സംസ്ഥാനത്തെ ആകെ ജനസംഖ്യയുടെ കേവലം 1.5 ശതമാനം മാത്രം വരുന്ന 37 ഓളം ഗോത്രവിഭാഗങ്ങളിൽ, ഏറ്റവും വലിയ വിഭാഗമായ പണിയർ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ബഹുഭൂരിപക്ഷം പേരും ഇന്നും ഭൂരഹിതരായി തുടരുന്നു എന്ന യാഥാർത്ഥ്യം വികസന അവകാശവാദങ്ങൾക്ക് മേലുള്ള ഏറ്റവും വലിയ വിമർശനമായി നിലനിൽക്കുന്നു². ഈ ചരിത്രപരമായ ഭൂമിയില്ലായ്മ പരിഹരിക്കുന്നതിനായി കേരള സർക്കാർ ആവിഷ്കരിച്ച ഏഷ്യയിലെ തന്നെ ഏറ്റവും വലിയ ഗോത്ര പുനരധിവാസ പദ്ധതികളിലൊന്നാണ് കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ ആറളം ഫാം ആദിവാസി പുനരധിവാസ പദ്ധതി³.

പതിനായിരത്തോളം വരുന്ന ഭൂരഹിതർക്ക് വാഗ്ദാനങ്ങൾ നൽകിക്കൊണ്ട് ആരംഭിച്ച ഈ പദ്ധതി, ഇന്ന് ഭരണകൂടത്തിന്റെ കെടുകാര്യസ്ഥതയുടെയും പാരിസ്ഥിതിക അസന്തുലിതാവസ്ഥയുടെയും ജീവിക്കുന്ന ഉദാഹരണമായി മാറിയിരിക്കുന്നു. പതിച്ചുനൽകപ്പെട്ട ഭൂമിയിൽ നിന്നും അമ്പത് ശതമാനത്തോളം കുടുംബങ്ങൾ ഇതിനോടകം ജീവഭയം കാരണം പാലായനം ചെയ്തു കഴിഞ്ഞു⁴. ഈ ഗവേഷണ റിപ്പോർട്ട്, ആറളം ഫാം പുനരധിവാസ പദ്ധതിയുടെ ചരിത്രപരമായ പശ്ചാത്തലം, നിർവ്വഹണത്തിൽ സംഭവിച്ച ഘടനാപരമായ പരാജയങ്ങൾ, മുതലാളിത്ത കാർഷിക രീതികൾ സൃഷ്ടിച്ച രൂക്ഷമായ

മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷങ്ങൾ, ഭരണകൂടം ആദിവാസികൾക്ക് മേൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന 'ബയോപൊളിറ്റിക്സ്' (Biopolitics) എന്നിവയെക്കുറിച്ച് ആഴത്തിലുള്ള വിശകലനം നടത്തുന്നു.

ചരിത്രപരമായ പശ്ചാത്തലം: ഭൂസമരങ്ങളും ആറളം പദ്ധതിയുടെ പിറവിയും

കേരളത്തിലെ ഗോത്രജനതയുടെ ഭൂരഹിതാവസ്ഥയ്ക്ക് നൂറ്റാണ്ടുകളുടെ ചരിത്രമുണ്ട്. പശ്ചിമഘട്ട മലനിരകളിലേക്ക് കുടിയേറ്റ സമൂഹങ്ങൾ നടത്തിയ അധിനിവേശങ്ങളും, ചരിത്രപരമായി നിലനിന്നിരുന്ന ജന്മി-കുടിയാൻ വ്യവസ്ഥിതിയും ആദിവാസികളെ സ്വന്തം മണ്ണിൽ നിന്നും അന്യവൽക്കരിച്ചു¹. ജന്മി-കുടിയാൻ വ്യവസ്ഥിതിയിൽ ഒരുവീധത്തിലുള്ള നിയമപരിരക്ഷയും ഇല്ലാതിരുന്ന ദലിത്-ആദിവാസി വിഭാഗങ്ങൾ കടുത്ത അടിമത്തത്തിനും (Adimai) അയിത്തത്തിനും വിധേയരായിരുന്നു¹. 1970-കളിൽ നടപ്പിലാക്കിയ ചരിത്രപരമായ ഭൂപരിഷ്കരണ നിയമങ്ങൾ പോലും പണിയർ അടക്കമുള്ള കർഷകത്തൊഴിലാളികളായ ആദിവാസികളെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതിൽ പൂർണ്ണമായും പരാജയപ്പെട്ടു⁴. തോട്ടം മേഖലകളെ ഭൂപരിഷ്കരണ നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കിയതും, വനമേഖലകളിൽ ഈ നിയമം പ്രായോഗികമാകാത്തതും ഗോത്ര ജനതയെ വീണ്ടും ഭൂരഹിതരാക്കി നിലനിർത്തി⁹. 1975-ലെ ആദിവാസി ഭൂമി അന്യായീനപ്പെടൽ തടയൽ നിയമം (Kerala Scheduled Tribes Act) നടപ്പിലാക്കുന്നതിൽ സർക്കാരുകൾ കാട്ടിയ അനാസ്ഥയും, പിന്നീട് 1999-ൽ സുപ്രീംകോടതി ശരിവെച്ച നിയമഭേദഗതിയും 3.21 ലക്ഷത്തോളം വരുന്ന ആദിവാസികളുടെ ഭൂമി തിരിച്ചുലഭിക്കുമെന്ന പ്രതീക്ഷകളെ എന്നെന്നേക്കുമായി ഇല്ലാതാക്കി³.

ഈ നിരന്തരമായ അവഗണനയ്ക്കെതിരെ 2001 ആഗസ്റ്റ് 29-ന് സി.കെ. ജാനുവിന്റേയും എം. ഗീതാനന്ദന്റേയും നേതൃത്വത്തിൽ ആദിവാസി ഗോത്രമഹാസഭ തിരുവനന്തപുരത്ത് സംഘടിപ്പിച്ച 48 ദിവസം നീണ്ടുനിന്ന 'കുടികെട്ടി സമരം' കേരള രാഷ്ട്രീയത്തിൽ വലിയ വഴിത്തിരിവായി⁵. ഭൂരഹിതരായ മുഴുവൻ ആദിവാസികൾക്കും അഞ്ചേക്കർ വരെ ഭൂമി നൽകാം എന്ന സർക്കാർ കരാറിലാണ് ഈ സമരം അവസാനിച്ചത്¹². എന്നാൽ 2002 അവസാനിച്ചിട്ടും സർക്കാർ ഈ വാഗ്ദാനം പാലിക്കാത്തതിനെത്തുടർന്ന്, 2003 ജനുവരിയിൽ

ആദിവാസികൾ വയനാട്ടിലെ മുത്തങ്ങ വനഭൂമിയിൽ പ്രവേശിച്ച് കുടിലുകൾ കെട്ടി തങ്ങളുടെ അവകാശം പ്രഖ്യാപിച്ചു¹¹. 2003 ഫെബ്രുവരി 19-ന് പൊലീസ് ഈ സമരത്തെ മൃഗീയമായി അടിച്ചമർത്തുകയും, ജോഗി എന്ന ആദിവാസി വെടിയേറ്റ് മരിക്കുകയും ചെയ്തു¹⁰. മുത്തങ്ങ വെടിവെപ്പ് സൃഷ്ടിച്ച വലിയ രാഷ്ട്രീയ പ്രകമ്പനങ്ങളുടെയും പ്രതിഷേധങ്ങളുടെയും ബാക്കിപത്രമായാണ് സർക്കാർ ബദൽ ഭൂമി കണ്ടെത്താൻ നിർബന്ധിതമായത്¹⁰.

ഇതിന്റെ തുടർച്ചയായാണ് 1970-ൽ കേന്ദ്ര കൃഷി മന്ത്രാലയത്തിന് കീഴിലുള്ള 'സ്റ്റേറ്റ് ഫാംസ് കോർപ്പറേഷൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ' സ്ഥാപിച്ച കണ്ണൂരിലെ ആറളം ഫാം സർക്കാർ ഏറ്റെടുക്കുന്നത്². 12,500 ഏക്കർ വരുന്ന ഈ ഭൂമി യഥാർത്ഥത്തിൽ പണിയർ, കുറിച്ചർ തുടങ്ങിയ ഗോത്രവിഭാഗങ്ങളുടെ പരമ്പരാഗത ആവാസവ്യവസ്ഥയായിരുന്നു⁵. ഇതിൽ 5,000 ഏക്കർ നേരത്തെ തന്നെ വന്യജീവി സങ്കേതമായി പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു⁵. ബാക്കിവന്ന 7,500 ഏക്കർ ഫാം ഭൂമി, ട്രൈബൽ സബ് പ്ലാൻ (TSP) ഫണ്ടിൽ നിന്നും 42 കോടി രൂപ നൽകി സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിലയ്ക്ക് വാങ്ങി⁵. ഏറ്റെടുത്ത ഭൂമിയുടെ 50 ശതമാനം (ഏകദേശം 3,500 മുതൽ 4,054 ഏക്കർ വരെ) ആദിവാസികൾക്ക് ഒരേക്കർ വീതം പതിച്ചു നൽകാനും, ബാക്കി പകുതി ഫാം ആയി തന്നെ നിലനിർത്തി ആദിവാസികൾക്ക് തൊഴിൽ നൽകാനും തീരുമാനിച്ചു². പുനരധിവാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകുന്നതിനായി ട്രൈബൽ റീസെറ്റിൽമെന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് മിഷൻ (TRDM) എന്ന പ്രത്യേക ഏജൻസിക്ക് രൂപം നൽകുകയും, 7, 9, 10, 11, 12, 13 എന്നീ ബ്ലോക്കുകളിലായി കണ്ണൂർ, വയനാട് ജില്ലകളിൽ നിന്നുള്ള കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഭൂമി വിതരണം ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തു².

പദ്ധതി നിർവ്വഹണത്തിലെ ഘടനാപരമായ വീഴ്ചകൾ

ആറളം പദ്ധതി അതിന്റെ പ്രാരംഭ ഘട്ടം മുതൽ തന്നെ ഗൗരവതരമായ ഘടനാപരമായ വീഴ്ചകൾ നേരിട്ടിരുന്നു. ഭരണകൂടം ഭൂമി വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനെ കേവലം ഒരു ബ്യൂറോക്രാറ്റിക് പ്രക്രിയയായി മാത്രം കണ്ടു എന്നതാണ് ഇതിന്റെ പ്രാഥമിക കാരണം. ഗോത്ര ജനതയുടെ സാംസ്കാരികവും പാരിസ്ഥിതികവും സാമ്പത്തികവുമായ പ്രത്യേകതകളെ മനസ്സിലാക്കാൻ സാമൂഹ്യശാസ്ത്രജ്ഞരെയോ ആദിവാസി നേതാക്കളെയോ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു പങ്കാളിത്ത

ആരളംഫാംആദിവാസിപുനരധിവാസപദ്ധതി:
ഘടനാപരമായപരാജയങ്ങളുംസാമൂഹിക-
പാരിസ്ഥിതികപ്രത്യാഘാതങ്ങളുംസംബന്ധിച്ചുള്ളസമഗ്രവേഷണറിപ്പോർട്ട്
Jessy K , Dr.Peter Varghese

സമീപനം (Participatory approach) സ്വീകരിക്കാൻ ഉദ്യോഗസ്ഥ വൃന്ദം തയ്യാറായില്ല². മുകളിൽ-നിന്നുള്ള-നയം (Top-down approach) അടിച്ചേൽപ്പിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ അത് ആദിവാസികളുടെ അതിജീവനത്തെ തന്നെ ചോദ്യം ചെയ്തു.

അടിസ്ഥാന ജനസംഖ്യാ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ	സൗകര്യങ്ങളും വിതരണവും	ഔദ്യോഗിക കണക്കുകൾ / നിലവിലെ അവസ്ഥ
ഭൂമി ലഭിച്ച ആകെ കുടുംബങ്ങൾ (2015 വരെ)		3,375 മുതൽ 3,502 കുടുംബങ്ങൾ വരെ ²
നിലവിൽ താമസിക്കുന്നവർ (2023 ലെ കണക്ക്)		കേവലം 1,700 മുതൽ 1,834 കുടുംബങ്ങൾ മാത്രം ²
പാലായനം ചെയ്ത കുടുംബങ്ങളുടെ ശതമാനം		ഏകദേശം 47% ശതമാനം ²
നിർമ്മിതി കേന്ദ്രം നിർമ്മിച്ച വീടുകൾ		361 വീടുകൾ (ഇതിൽ 291 എണ്ണം പൂർണ്ണമായും വാസയോഗ്യമല്ല) ²
സ്വയം നിർമ്മിച്ച വീടുകൾ (TRDM ധനസഹായത്തോടെ)		990 കുടുംബങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്തു (365 പൂർത്തിയായി) ²
വിദ്യാഭ്യാസ, ആരോഗ്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ		1 ഹൈസ്കൂൾ, 9 അംഗൻവാടികൾ, 1 PHC, 1 ഹോമിയോ ഡിസ്പെൻസറി ²
കുടിവെള്ളം, സാനിറ്റേഷൻ		1,400 കുടുംബങ്ങൾക്ക് ജലനിധി പദ്ധതി, 378 തുറന്ന കിണറുകൾ ²

ഔദ്യോഗിക കണക്കുകൾ പ്രകാരം 3,375-ലധികം കുടുംബങ്ങൾക്ക് 'റെക്കോർഡ് ഓഫ് റൈറ്റ്' (Record of Right) നൽകപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, 1,746

മുതൽ 1,834 കുടുംബങ്ങൾ മാത്രമാണ് നിലവിൽ ഫാമിൽ സ്ഥിരതാമസമാക്കിയിട്ടുള്ളത്². പുതിയ പാരിസ്ഥിതിക ചുറ്റുപാടുകളോടുള്ള മനഃശാസ്ത്രപരവും സാംസ്കാരികവുമായ പൊരുത്തക്കേടുകൾ (Eco-cultural maladjustment), വന്യമൃഗങ്ങളുടെ ഭീഷണി, തൊഴിലില്ലായ്മ, ബന്ധുക്കളിൽ നിന്നുള്ള അകൽച്ച എന്നിവയാണ് പകുതിയോളം പേരെ തങ്ങളുടെ പഴയ കോളനികളിലേക്ക് തന്നെ തിരികെ പോകാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചത്². ഗോത്രജനതയുടെ ഈ പ്രശ്നങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ പ്രൊഫഷണലുകളായ കൗൺസിലർമാരെയോ സാമൂഹിക പ്രവർത്തകരെയോ സർക്കാർ നിയമിച്ചിട്ടില്ല. മറിച്ച് ഭരണപരമായ ജോലികളിൽ മുഴുകിയ സൈറ്റ് ഓഫീസർമാർ മാത്രമാണ് ഈ സങ്കീർണ്ണമായ വിഷയങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത്².

ഭവന നിർമ്മാണത്തിൽ നടന്ന വൻ അഴിമതിയാണ് മറ്റൊരു പ്രധാന വീഴ്ച. സർക്കാരിന്റെ നിർമ്മിതി കേന്ദ്രത്തെയാണ് (Nirmithi Kendra) ആദ്യഘട്ടത്തിൽ വീട് നിർമ്മാണം ഏൽപ്പിച്ചത്¹⁴. ഒരു ലക്ഷം രൂപ ചിലവിൽ 325 ചതുരശ്ര അടി വിസ്തീർണ്ണത്തിൽ നിർമ്മിച്ച 361 വീടുകളിൽ 291 എണ്ണവും നിർമ്മാണത്തിലെ അപാകതകൾ മൂലം ഒരു വർഷത്തിനുള്ളിൽ തന്നെ ചോർന്നൊലിക്കാൻ തുടങ്ങി¹⁸. അടുക്കള പോലുമില്ലാത്ത ഈ ഒറ്റമുറി വീടുകൾ പൂർണ്ണമായും വാസയോഗ്യമല്ലാത്തതിനാൽ പലർക്കും പ്ലാസ്റ്റിക് ഷീറ്റുകൾക്ക് കീഴിൽ അന്തിയുറങ്ങേണ്ടി വന്നു¹⁸. നിർമ്മാണത്തിൽ വ്യാപകമായ അഴിമതി നടന്നതായി അന്വേഷണത്തിൽ കണ്ടെത്തുകയും, വീട് നഷ്ടപ്പെട്ട 291 കുടുംബങ്ങൾക്ക് വീണ്ടും പുതിയ വീട് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി 17.46 കോടി രൂപ പട്ടികവർഗ്ഗ ക്ഷേമ വകുപ്പിന് അധികമായി അനുവദിക്കേണ്ടതായും വന്നു¹⁸.

മാത്രമല്ല, ഗോത്രവിഭാഗങ്ങളുടെ പരമ്പരാഗതമായ കമ്മ്യൂണിറ്റി ജീവിതരീതിയെ പൂർണ്ണമായും നശിപ്പിക്കുന്ന വിധത്തിലായിരുന്നു ഭൂമിയുടെ വിഭജനം. ഒരേക്കർ പ്ലോട്ടുകളുടെ ഒത്ത നടുവിലായി ഒറ്റപ്പെട്ട രീതിയിലാണ് വീടുകൾ നിർമ്മിച്ചു നൽകിയത്¹⁴. ഇതിന് പകരം, ഒരേക്കർ വീതമുള്ള നാല് പ്ലോട്ടുകൾ സംഗമിക്കുന്ന അതിർത്തികളിൽ നാല് വീടുകൾ ചേർത്തുവെച്ച് നിർമ്മിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ, അത് അവർക്ക് പരസ്പര സുരക്ഷയും ഒരു കമ്മ്യൂണിറ്റി ജീവിതവും പ്രദാനം ചെയ്യുമായിരുന്നു എന്ന ഗോത്ര നേതാക്കളുടെ പ്രായോഗിക നിർദ്ദേശം ഉദ്യോഗസ്ഥർ അവഗണിച്ചു¹⁴. വീടുകൾ തമ്മിലുള്ള ഈ അകലം

വന്യമൃഗങ്ങളുടെ ആക്രമണ സമയങ്ങളിൽ പരസ്പരം സഹായിക്കാൻ കഴിയാത്ത വിധം അവരെ ഒറ്റപ്പെടുത്തി.

കാർഷിക പ്രതിസന്ധിയും സാമ്പത്തിക അന്യവൽക്കരണവും

ആറളം ഫാമിലെ പുനരധിവാസം ആദിവാസികൾക്ക് സ്ഥിരമായ ഉപജീവനമാർഗ്ഗം നൽകുമെന്ന വാഗ്ദാനം പൂർണ്ണമായും പാളിപ്പോയി. ഭൂമിയോടൊപ്പം കുടുംബത്തിലെ ഒരാൾക്കെങ്കിലും ഫാമിൽ തൊഴിൽ നൽകുമെന്ന സർക്കാർ പ്രഖ്യാപനം ഫലപ്രദമായി നടപ്പിലാക്കപ്പെട്ടില്ല⁵. ഫാമിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന കൂലി വളരെ തുച്ഛമായതിനാൽ, ആദിവാസി പുരുഷന്മാർക്ക് മറ്റ് സ്വകാര്യ നിർമ്മാണ മേഖലകളിലേക്കും, തേങ്ങാപ്പറി, ഓട്ടോ ഡ്രൈവിംഗ് തുടങ്ങിയ ജോലികൾക്കുമായി പുറത്തേക്ക് പോകേണ്ടി വരുന്നു. പുറത്ത് പ്രതിദിനം 700 മുതൽ 800 രൂപ വരെ വരുമാനം ലഭിക്കുമ്പോൾ ഫാമിലെ വേതനം അതിലും വളരെ കുറവാണ്². തൽഫലമായി, ഫാമിലെ കാർഷിക ജോലികൾ ഭൂരിഭാഗവും ഇപ്പോൾ ചെയ്യുന്നത് ആദിവാസി സ്ത്രീകളാണ്².

പണിയർ അടക്കമുള്ള ആദിവാസി സമൂഹങ്ങൾ ആധുനിക കേരളത്തിന്റെ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽ നേരിടുന്ന ഘടനാപരമായ തൊഴിൽ പ്രതിസന്ധിയും ഇവിടെ പ്രകടമാണ്. ചരിത്രപരമായി കാർഷികത്തൊഴിലാളികളായിരുന്ന ഇവർക്ക്, കേരളത്തിലുണ്ടായ കാർഷിക തകർച്ചയോടെ തങ്ങളുടെ പരമ്പരാഗത തൊഴിലിടങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെട്ടു⁸. പിന്നീട് നിർമ്മാണ മേഖലയെയും കർഷാടകയിലെ ഇഞ്ചിപ്പാടങ്ങളെയും ആശ്രയിച്ച ഇവർ, ഇന്ന് ഉത്തരേന്ത്യയിൽ നിന്നും മധ്യേന്ത്യയിൽ നിന്നും എത്തുന്ന കുറഞ്ഞ കൂലിക്ക് ജോലി ചെയ്യുന്ന കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളുടെ കടന്നുവരവോടെ ആ മേഖലകളിൽ നിന്നും പുറന്തള്ളപ്പെടുകയാണ്⁹. ടൂറിസം മേഖലയിലോ ഗൾഫ് കുടിയേറ്റത്തിലോ പങ്കാളികളാകാൻ ആവശ്യമായ സാമൂഹിക മൂലധനം (Social Capital) ഇല്ലാത്ത ഇവർ, മുതലാളിത്തത്തിന് ഇനി ആവശ്യമില്ലാത്ത ഒരു 'ഇടക്കാല മിച്ച ജനവിഭാഗമായി' (In-between surplus population) മാറിക്കഴിഞ്ഞു എന്ന് ഗവേഷകർ വിലയിരുത്തുന്നു⁹. തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി (MGNREGS) പ്രകാരം ഫാമിലെ 633 കുടുംബങ്ങൾക്ക് ലേബർ കാർഡുകൾ ഉണ്ടെങ്കിലും, കൃത്യമായ തൊഴിൽ ലഭ്യതയോ ന്യായമായ വേതനമോ ഉറപ്പാക്കാൻ ഈ സംവിധാനങ്ങൾക്കും കഴിയുന്നില്ല².

ഫാമിന്റെ സാമ്പത്തിക നിലയും അതീവ പരിതാപകരമാണ്. ആഫ്രിക്കൻ

രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള കുറഞ്ഞ വിലയുള്ള കശുവണ്ടിയുടെ ഇറക്കുമതി ആറളം ഫാമിലെ കശുവണ്ടി കൃഷിയെ കടുത്ത സാമ്പത്തിക നഷ്ടത്തിലേക്ക് തള്ളിവിട്ടു⁵. സാമ്പത്തിക നഷ്ടം കാരണം മാസങ്ങളോളം തൊഴിലാളികൾക്ക് വേതനം ലഭിക്കാത്ത സാഹചര്യങ്ങൾ ഉടലെടുക്കുകയും, ഇത് സി.ഐ.ടി.യു (CITU), ഐ.എൻ.ടി.യു.സി (INTUC) തുടങ്ങിയ ട്രേഡ് യൂണിയനുകളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ 43 ദിവസത്തോളം നീണ്ടുനിന്ന സമരങ്ങൾക്ക് വഴിവെക്കുകയും ചെയ്തു⁵. ഡയറി ഫാം, മൃഗസംരക്ഷണം തുടങ്ങിയ മേഖലകളിൽ ആധുനിക സാങ്കേതികവിദ്യയോ നൈപുണ്യ വികസന കേന്ദ്രങ്ങളോ (Skill development centers) ഫാമിൽ ഇല്ലാത്തതും അവരുടെ സാമ്പത്തിക വളർച്ചയെ മുരടിപ്പിച്ചു².

മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം: ആറളത്തെ ജീവന്മരണ പോരാട്ടങ്ങൾ

ആറളം ഫാം പുനരധിവാസ മേഖല നേരിടുന്ന ഏറ്റവും ഭയാനകമായ യാഥാർത്ഥ്യം വന്യമൃഗങ്ങളുടെ, പ്രത്യേകിച്ച് കാട്ടാനകളുടെ നിരന്തരമായ ആക്രമണങ്ങളാണ്. 2014 മുതൽ ഇന്നുവരെ കാട്ടാനയുടെ ആക്രമണത്തിൽ മാത്രം ആറളം ഫാമിലും പുനരധിവാസ മേഖലയിലുമായി 16 മുതൽ 20 ഓളം ആദിവാസികൾക്ക് ജീവൻ നഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്¹⁵. കൊല്ലപ്പെട്ടവരിൽ ഭൂരിഭാഗവും പണിയർ പോലുള്ള അത്യന്തം ദുർബലരായ ഗോത്രവിഭാഗങ്ങളിൽ പെട്ടവരാണ്²⁰. ആറളം വന്യജീവി സങ്കേതവുമായി നേരിട്ട് അതിർത്തി പങ്കിടുന്ന 9, 10, 13 എന്നീ ബ്ലോക്കുകളിലാണ് സംഘർഷം ഏറ്റവും രൂക്ഷമായിട്ടുള്ളത്². 13 മുതൽ 14 കിലോമീറ്റർ വരെ നീളുന്ന ഈ അതിർത്തി പ്രദേശത്ത് സുരക്ഷാ സംവിധാനങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും പരാജയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു².

സമീപകാലത്ത് ഉണ്ടായ മരണങ്ങൾ ഈ പ്രതിസന്ധിയുടെ ആഴം വ്യക്തമാക്കുന്നു. ഫെബ്രുവരി 23-ന് 13-ാം ബ്ലോക്കിൽ കശുവണ്ടി ശേഖരിക്കാൻ പോയ വെള്ളി, ഭാര്യ ലീല എന്നീ ദമ്പതികളെ കാട്ടാന ചവിട്ടിക്കൊന്നു⁷. ഇതിന് തൊട്ടുപിന്നാലെ 10-ാം ബ്ലോക്കിൽ റബ്ബർ ടാപ്പിംഗ് തൊഴിലാളിയായ 43 വയസ്സുകാരൻ അനീഷ് സ്വന്തം വീടിന്റെ മുറ്റത്തുവെച്ച് അതിദാരുണമായി കൊല്ലപ്പെട്ടു²⁰. ഈ മരണങ്ങളെത്തുടർന്ന് തങ്ങളുടെ ജീവൻ സംരക്ഷണം ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് ആദിവാസി സംഘടനകളും രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികളും വ്യാപകമായ പ്രക്ഷോഭങ്ങളും ഹർത്താലുകളും

സംഘടിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി⁷.

1. ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട ഭൂമിയും ആവാസവ്യവസ്ഥയുടെ മാറ്റവും

പാലായനം ചെയ്ത കുടുംബങ്ങൾ ഉപേക്ഷിച്ചുപോയ ഭൂമികൾ ഇന്ന് വൻമരങ്ങളും കാടുകളും വളർന്ന് വനഭൂമിക്ക് സമാനമായി മാറിയിരിക്കുന്നു. നിരന്തരമായ വന്യമൃഗ ശല്യം കാരണം തങ്ങളുടെ പുരയിടങ്ങളിലെ കാടുവെട്ടി തെളിക്കാൻ പോലും ജനങ്ങൾക്ക് കഴിയുന്നില്ല. ഇപ്രകാരം കാടുപിടിച്ചു കിടക്കുന്ന നൂറുകണക്കിന് ഏക്കർ ഭൂമിയും ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട വീടുകളും കാട്ടാനകൾക്കും കടുവകൾക്കും ജനവാസ മേഖലയിൽ ഒളിച്ചിരിക്കാനുള്ള മികച്ച സങ്കേതങ്ങളായി മാറിയിരിക്കുന്നു¹⁶. ഫാമിലെ പ്രധാന പാതയായ പാലപ്പുഴ-കക്കുവ റോഡിലൂടെയുള്ള ഗതാഗതം പോലും ആനപ്പേടി കാരണം നിലച്ചു മട്ടിലാണ്²⁶. സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും തൊഴിലാളികൾക്കും പുറത്തിറങ്ങാൻ കഴിയാത്ത വിധം പകൽ സമയങ്ങളിൽ പോലും ആനകൾ ജനവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ വിഹരിക്കുന്നു²⁶.

2. പാളിയ പ്രതിരോധ തന്ത്രങ്ങളും ആനമതിൽ അഴിമതിയും

കാട്ടാനകളെ പ്രതിരോധിക്കുന്നതിനായി 58 കോടി രൂപ ചിലവിൽ 10 കിലോമീറ്റർ നീളത്തിൽ ഒരു 'ആനമതിൽ' (Elephant-proof wall) നിർമ്മിക്കാൻ സർക്കാർ തീരുമാനിച്ചിരുന്നു¹⁷. എന്നാൽ വർഷങ്ങൾ പിന്നിട്ടിട്ടും കേവലം 3 കിലോമീറ്ററിൽ താഴെ മാത്രമാണ് നാളിതുവരെ പൂർത്തിയാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്¹⁷. നിർമ്മാണം ഇഴഞ്ഞുനീങ്ങുന്നതിനിടെ, മതിൽ പണിയാൻ കരികല്ല് ലഭിക്കുന്നില്ല എന്ന വ്യാജേന പുനരധിവാസ മേഖലയിലെ 10-ാം ബ്ലോക്കിലുള്ള പാറക്കെട്ടുകൾ നിറഞ്ഞ 90 ഏക്കർ ഭൂമിയിൽ നിന്നും അനധികൃതമായി കരികൽ ഖനനം (Quarrying) നടത്താൻ കരാറുകാരും ഉദ്യോഗസ്ഥരും ചേർന്ന് നടത്തിയ ശ്രമം വൻ വിവാദമാവുകയും വിജിലൻസ് അന്വേഷണം ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു²⁷. ആദിവാസികളുടെ ജീവൻ സംരക്ഷിക്കാൻ കൊണ്ടുവന്ന പദ്ധതിയെപ്പോലും തങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക ലാഭത്തിനായുള്ള ചൂഷണ ഉപാധിയാക്കി മാറ്റുകയാണ് മുതലാളിത്ത താല്പര്യങ്ങൾ ചെയ്തത്. ഈ നിർമ്മാണ തടസ്സങ്ങൾ ഹൈക്കോടതിയുടെ ഇടപെടലിലൂടെ അടുത്തിടെയാണ് നീങ്ങിയത്²⁶. വിശാലമായ 7,500 ഏക്കർ പ്രദേശത്ത് ആനകളെ തുരത്താൻ വനംവകുപ്പിന്റെ റാപ്പിഡ് റെസ്പോൺസ് ടീമിന് (RRT) കീഴിലുള്ളത് കേവലം 12 ഉദ്യോഗസ്ഥരും 9 വാച്ചർമാരും മാത്രമാണ്¹⁷. അതും ഇവർ

കണ്ണൂർ ജില്ലയുടെ മുഴുവൻ ചുമതലയുള്ളവരുമാണ്. രാത്രികാലങ്ങളിൽ ഒരേസമയം പല ബ്ലോക്കുകളിൽ നിന്നായി എത്തുന്ന സഹായ അഭ്യർത്ഥനകൾക്ക് മുന്നിൽ പകച്ചുനിൽക്കാനേ ഈ ചെറിയ സംഘത്തിന് കഴിയുന്നുള്ളൂ¹⁷. 2024-ൽ വനംവകുപ്പ് നടത്തിയ 'ഓപ്പറേഷൻ എലിഫന്റ്' ദൗത്യത്തിലൂടെ 18 ആനകളെ കാടുകയറ്റിയെങ്കിലും, ഇപ്പോഴും 20-ഓളം ആനകൾ ജനവാസ മേഖലയിൽ തന്നെ തമ്പടിച്ചിട്ടുള്ളതായി ഔദ്യോഗിക കണക്കുകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു⁷.

3. മുതലാളിത്ത കൃഷിരീതികളും പൈനാപ്പിൾ കൃഷിയും

ആറളത്തെ മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷത്തെ ഏറ്റവും രൂക്ഷമാക്കിയ ഘടകങ്ങളിലൊന്ന് ഫാമിൽ വാണിജ്യാടിസ്ഥാനത്തിൽ ആരംഭിച്ച പൈനാപ്പിൾ കൃഷിയാണ്¹⁴. ഫാമിന്റെ സാമ്പത്തിക നഷ്ടം നികത്താൻ എന്ന പേരിൽ സ്വകാര്യ വ്യക്തികൾക്കും കമ്പനികൾക്കുമായി ഫാം അധികൃതർ ഭൂമി പാട്ടത്തിന് നൽകി¹⁴. പൈനാപ്പിളിന്റെ ഗന്ധം കാട്ടാനകളെ വൻതോതിൽ വനത്തിൽ നിന്നും ഫാമിലേക്ക് ആകർഷിച്ചു²⁸. സ്വകാര്യ മുതലാളിമാർ തങ്ങളുടെ പൈനാപ്പിൾ തോട്ടങ്ങൾക്ക് ചുറ്റും ശക്തമായ വൈദ്യുത വേലികൾ (Electric fencing) സ്ഥാപിച്ചു. ഈ വേലികളിൽ നിന്നും ഷോക്കേറ്റ് പ്രകോപിതരാകുന്ന കാട്ടാനകൾ, യാതൊരു സുരക്ഷയുമില്ലാത്ത ആദിവാസി കോളനികളിലേക്കും അവരുടെ കൃഷിയിടങ്ങളിലേക്കും പാഞ്ഞുകയറുകയും വ്യാപകമായ നാശനഷ്ടങ്ങളും ജീവഹാനിയും വരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു¹⁴. ഈ പൈനാപ്പിൾ തോട്ടത്തിൽ കാവൽ നിന്നിരുന്ന റെജി എന്ന തൊഴിലാളിയും ആനയുടെ ആക്രമണത്തിൽ കൊല്ലപ്പെട്ടിരുന്നു³⁰.

2014-ൽ ആദിവാസി ഗോത്രമഹാസഭയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നടന്ന 'നിൽപ്പ് സമര'ത്തിന്റെ (Nilpu Samaram) പ്രധാന ആവശ്യങ്ങളിലൊന്ന് ആറളത്തെ ഈ പൈനാപ്പിൾ കൃഷി അവസാനിപ്പിക്കുക എന്നതായിരുന്നു²⁹. എന്നിട്ടും അടുത്തിടെ വീണ്ടും സ്വകാര്യ സംരംഭകരുമായി ഫാം അധികൃതർ മന്ത്രി പോലുമറിയാതെ പുതിയ കരാറുകളിൽ ഏർപ്പെട്ടത് വലിയ വിവാദങ്ങൾക്ക് തിരികൊളുത്തിയിട്ടുണ്ട്³¹. സ്വകാര്യ മുതലാളിമാർ കോടികൾ ലാഭമുണ്ടാക്കുമ്പോൾ, അതിന്റെ പാരിസ്ഥിതിക പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ മുഴുവൻ അനുഭവിക്കേണ്ടി വരുന്നത് ഭൂരഹിതരായ ആദിവാസികളാണ്³¹. ഇതിന് പുറമെ കള്ളുചെത്താനായി തെങ്ങുകൾ പാട്ടത്തിന് നൽകിയതും ആനകളുടെ സാന്നിധ്യം വർദ്ധിപ്പിച്ചു¹⁴. ഈ വന്യമൃഗശല്യം കാരണം കഴിഞ്ഞ അഞ്ച്

വർഷത്തിനിടെ 15,000 തെങ്ങുകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള കാർഷിക വിളകൾ നശിപ്പിക്കപ്പെടുകയും, നഷ്ടപരിഹാര ഇനത്തിൽ 19 കോടി രൂപ ഫാമിന് ലഭിക്കാൻ ബാക്കിയാവുകയും ചെയ്തു³².

4. ഭക്ഷ്യസുരക്ഷയെ ബാധിക്കുന്ന പ്രതിസന്ധി

കാട്ടാനകളുടെയും കുരങ്ങുകളുടെയും നിരന്തരമായ ശല്യം കാരണം, സ്വന്തം പുരയിടത്തിൽ ഒരു പച്ചമുളക് തൈ പോലും നട്ടുവളർത്താൻ കഴിയാത്ത അവസ്ഥയിലാണ് ആറളത്തെ നിവാസികൾ⁵. വീടുകളിൽ അരിയോ മറ്റ് ഭക്ഷ്യസാധനങ്ങളോ പാകം ചെയ്തു സൂക്ഷിക്കാൻ പോലും അവർ ഭയക്കുന്നു. ഭക്ഷണത്തിന്റേ ഗന്ധം പിടിച്ച് കാട്ടാനകളും കുരങ്ങുകളും വീട് തകർക്കുമെന്ന ഭയം കാരണം, ആദിവാസി സ്ത്രീകൾക്ക് ഒരു ദിവസം തന്നെ പലതവണ അടുപ്പുകൂട്ടേണ്ടി വരുന്നു. ഇത് സ്ത്രീകളുടെ പ്രതിഫലമില്ലാത്ത അധ്വാനത്തെ (Unpaid labour) ഭീമമായി വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും, അവരുടെ ആരോഗ്യത്തെയും മാനസിക നിലയെയും തളർത്തുകയും ചെയ്യുന്നു⁵.

ഭരണകൂട നയങ്ങളും 'സ്റ്റേറ്റ് ലൈഫ്' (State Life) എന്ന രാഷ്ട്രീയ പ്രയോഗവും

ആറളം ഫാമിലെ പുനരധിവാസ പദ്ധതിയുടെ പരാജയം കേവലം ഭരണപരമായ ഒരു വീഴ്ച മാത്രമല്ല; മറിച്ച് അത് ആധുനിക ഭരണകൂടങ്ങൾ തങ്ങളുടെ പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട പൗരന്മാരെ എങ്ങനെ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നു എന്നതിന്റേ സൂക്ഷ്മമായ ഒരു രാഷ്ട്രീയ പ്രയോഗം കൂടിയാണ്. ഫ്രഞ്ച് തത്വചിന്തകനായ മിഷേൽ ഫൂക്കോയുടെ (Michel Foucault) 'ബയോപൊളിറ്റിക്സ്' (Biopolitics) എന്ന ആശയത്തോട് ചേർത്ത് വെച്ച് ഈ പ്രതിസന്ധിയെ അക്കാദമിക തലത്തിൽ വിശകലനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്⁹.

ഗവേഷകരുടെ നിരീക്ഷണത്തിൽ, കേരളത്തിലെ ഭൂരഹിതരായ ആദിവാസികളെ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനായി ഭരണകൂടം സ്വീകരിക്കുന്ന തന്ത്രത്തെ 'സ്റ്റേറ്റ് ലൈഫ്' (State Life) അഥവാ 'ഭരണകൂടം നിർമ്മിച്ചുനൽകുന്ന ജീവിതം' എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കാം⁹. ആദിവാസികൾ തങ്ങളുടെ സമരങ്ങളിലൂടെ യഥാർത്ഥത്തിൽ ആവശ്യപ്പെടുന്നത് ഭൂമിയുടെ മേലുള്ള പരമാധികാരവും, സാമൂഹികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ നിയന്ത്രണവുമാണ് (Substantive social and political control over land). എന്നാൽ ഈ രാഷ്ട്രീയ ആവശ്യത്തെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നതിന് പകരം, കേവലം

ജീവൻ നിലനിർത്താൻ മാത്രം ഉതകുന്ന ചിതറിക്കിടക്കുന്ന തരിശുഭൂമിയും കുറച്ച് ക്ഷേമ പദ്ധതികളും (Welfare transfers like rations, housing stipends) നൽകി അവരുടെ രാഷ്ട്രീയ മുന്നേറ്റങ്ങളെ നിർവീര്യമാക്കുകയാണ് ഭരണകൂടം ചെയ്യുന്നത്⁹.

കേരളത്തിന്റെ വികസന മാതൃകയിൽ, മുതലാളിത്ത ഉൽപ്പാദന പ്രക്രിയയ്ക്ക് നേരിട്ട് ആവശ്യമില്ലാത്ത ജനവിഭാഗങ്ങളെ, അവർ ഭരണകൂടത്തിനെതിരെ തിരിയാതിരിക്കാൻ വേണ്ടി 'ജീവിപ്പിക്കുക' (Make Live) എന്നതാണ് ബയോപൊളിറ്റിക്സിന്റെ കാതൽ. ഇതിനായി അവരെ വനത്തിനുള്ളിലെ ഒരു പ്രത്യേക ഭൂപ്രദേശത്തേക്ക് (ആറളം പോലുള്ള ഫാമുകളിലേക്ക്) മാറ്റിപ്പാർപ്പിക്കുകയും അവിടെ സൗജന്യ റേഷൻ അടക്കമുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ ഈ ഭൂമിയിൽ നിന്നും സ്വയംപര്യാപ്തമായ ഒരു കാർഷിക സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ കെട്ടിപ്പടുക്കാൻ അവർക്ക് സാധിക്കുന്നില്ല. കാരണം, അവർക്ക് നൽകിയിരിക്കുന്നത് ജീവൻ തന്നെ അപകടത്തിലാകുന്ന വന്യമൃഗങ്ങളുടെ ആക്രമണം നേരിടുന്ന ഭൂപ്രദേശമാണ്. തൽഫലമായി, സ്വന്തമായി ഒരേക്കർ ഭൂമിയുണ്ടായിട്ടും വീണ്ടും തുച്ഛമായ വേതനത്തിന് കൂലിപ്പണിക്കായി പുറത്തുപോകേണ്ട ഗതികേടിലാണ് ആദിവാസി ജനത്⁹. ഇത് വ്യക്തമാക്കുന്നത്, ആറളം പുനരധിവാസ പദ്ധതി ആദിവാസികളെ ശാക്തീകരിക്കാൻ ലക്ഷ്യമിട്ടുള്ളതായിരുന്നില്ല, മറിച്ച് അവരുടെ സംഘാടനങ്ങളെയും ഭൂമിക്കായുള്ള അവകാശവാദങ്ങളെയും അടിച്ചമർത്താനും എക്കാലവും ഭരണകൂടത്തിന്റെ ഔദാര്യത്തിൽ ജീവിക്കുന്ന അടിയാളന്മാരായി നിലനിർത്താനുമുള്ള ഒരു ഭരണഘടനാപരമായ തന്ത്രമായിരുന്നു എന്നാണ്. ജീവഭയം കാരണം ഭൂമി ഉപേക്ഷിച്ച് പോയ ആദിവാസികളുടെ പട്ടയം റദ്ദാക്കി ആ ഭൂമി മറ്റുള്ളവർക്ക് നൽകാനുള്ള ഭരണകൂടത്തിന്റെ നീക്കങ്ങൾ ഈ തന്ത്രത്തിന്റെ മറ്റൊരു മുഖമാണ്⁷.

ഉപസംഹാരം

ആറളം ഫാം ആദിവാസി പുനരധിവാസ പദ്ധതിയുടെ രണ്ട് ദശാബ്ദക്കാലത്തെ ചരിത്രം കേരളത്തിന്റെ വികസന മാതൃകകൾക്ക് മുന്നിൽ ഉയർത്തുന്നത് അതിഗുരുതരമായ ചോദ്യങ്ങളാണ്. കേവലം കുറച്ച് ഭൂമി അതിരിട്ടു നൽകിയതുകൊണ്ടോ, സൗജന്യ റേഷൻ വിതരണം ചെയ്തതുകൊണ്ടോ നൂറ്റാണ്ടുകളായി വ്യവസ്ഥാപിതമായി ചൂഷണം

ചെയ്യപ്പെടുന്ന ഒരു ജനതയുടെ യഥാർത്ഥ പുനരധിവാസം സാധ്യമാകില്ല എന്ന് ഈ പദ്ധതിയുടെ പരാജയം അടിവരയിട്ടുറപ്പിക്കുന്നു. മുത്തങ്ങ സമരത്തിന്റെ രക്തസാക്ഷിത്വങ്ങൾക്ക് പകരമായി ലഭിച്ച ഈ ഭൂമി, ഇന്ന് ആദിവാസികളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം മറ്റൊരു തടവറയായി മാറിയിരിക്കുകയാണ്.

മുകളിൽ നിന്നും അടിച്ചേൽപ്പിക്കപ്പെട്ട ബ്യൂറോക്രാറ്റിക് നയങ്ങൾ, അഴിമതി നിറഞ്ഞ ഭവന നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, മുതലാളിത്ത താല്പര്യങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് നടപ്പിലാക്കിയ പൈനാപ്പിൾ കൃഷി, കാര്യക്ഷമമല്ലാത്ത വന്യജീവി പ്രതിരോധ സംവിധാനങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാം ചേർന്ന് ആറളത്തെ ഒരു മരണക്കുഴിയാക്കി മാറ്റിയിരിക്കുന്നു. ആറളത്തെ പ്രതിസന്ധി പരിഹരിക്കണമെങ്കിൽ, നിലവിലുള്ള ക്ഷേമ-അധിഷ്ഠിത (Welfare paradigm) സമീപനത്തിൽ നിന്നും മാറി ഗോത്രജനതയുടെ പൂർണ്ണ പങ്കാളിത്തത്തോടെയുള്ള സമഗ്രമായ ഒരു വികസന രേഖ രൂപീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

അപൂർണ്ണമായ ആനമതിൽ യുദ്ധകാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ പൂർത്തിയാക്കുകയും, വന്യമൃഗങ്ങൾക്ക് ഒളിച്ചിരിക്കാൻ സൗകര്യമൊരുക്കുന്ന കാടുകയറിയ പ്രദേശങ്ങൾ വെട്ടിത്തെളിച്ച് വാസയോഗ്യമാക്കുകയും വേണം. ഫാമിലെ വാണിജ്യ കൃഷികൾ ആദിവാസികൾക്ക് സാമ്പത്തിക നേട്ടം ഉണ്ടാക്കുന്ന രീതിയിൽ പുനഃക്രമീകരിക്കുകയും നൈപുണ്യ വികസന പരിശീലനങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്യേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്. അതിലുപരി, ഭൂമി എന്നത് ഗോത്രജനതയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം കേവലം ഒരു സാമ്പത്തിക ഉപാധി മാത്രമല്ല, മറിച്ച് അവരുടെ സാംസ്കാരികവും സാമൂഹികവുമായ സ്വത്വത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനമാണെന്ന തിരിച്ചറിവ് ഭരണകൂടത്തിന് ഉണ്ടാകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഈ യഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളാത്ത കാലത്തോളം ആറളം ഫാം പദ്ധതി പോലുള്ളവ ചരിത്രത്തിലെ നികത്താനാവാത്ത ഘടനാപരമായ പരാജയങ്ങളായി തന്നെ തുടരും. ആദിവാസികളെ അവരുടെ സ്വന്തം മണ്ണിൽ വീണ്ടും അഭയാർത്ഥികളാക്കുന്ന ഇത്തരം നയങ്ങളെ തിരുത്തേണ്ടത് കേരളത്തിന്റെ ജനാധിപത്യ ബോധത്തിന്റെ ആവശ്യമാണ്.

Works cited

1. The Promised Land: Adivasi Land Struggles in Kerala - Ritimo, <https://www.ritimo.org/The-Promised-Land-Adivasi-Land-Struggles-in-Kerala>
2. Issues and Challenges the case of Aralalm Tribal Rehabilitation Programme in Kerala,

ആറളംഫാംആദിവാസിപുനരധിവാസപദ്ധതി:
ഘടനാപരമായപരാജയങ്ങളുംസാമൂഹിക-
പാരിസ്ഥിതികപ്രത്യാഘാതങ്ങളുംസംബന്ധിച്ചുള്ളസമഗ്രഗവേഷണറിപ്പോർട്ട്
Jessy K , Dr.Peter Varghese

- India, <https://multiarticlesjournal.com/counter/d/3-3-34/IJCRM-2024-3-3-34.pdf>
3. Challenges before Kerala's Landless: The Story of Aralam Farm - Academia.edu, [https://www.academia.edu/91346391/Challenges before Keralas Landless The Story of Aralam Farm](https://www.academia.edu/91346391/Challenges_before_Keralas_Landless_The_Story_of_Aralam_Farm)
 4. ആദിവാസിക്ക് ഇടമില്ലാത്ത തിരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ - Kesari Weekly, <https://kesariweekly.com/20185/>
 5. At the Juncture of Nature, Labour and Capital: The case of Aralam Cashew Farms in Kannur, Kerala ANJANA H KUMAR Jawaharlal Nehru - Agrarian South, http://www.agrariansouth.org/wp-content/uploads/2025/01/ANJANA-H-KUMAR_At-the-Juncture-of-Nature-Labour-and-Capital-The-case-of-Aralam-Cashew-Farms-in-Kannur-Kerala.pdf
 6. Impact of Resettlement on Scheduled Tribes in Kerala: A study on Aralam Farm - CHRIST (Deemed To Be University) Institutional Repository, http://archives.christuniversity.in/disk0/00/00/72/95/01/Deepa_Sebastian_-1434502-MPhil.pdf
 7. ആറളം ഫാമിൽ ആദിവാസി ദമ്പതികളെ കാട്ടാന ചവിട്ടിക്കൊന്നു - ETV Bharat, <https://www.etvbharat.com/ml/!state/tribal-couple-trampled-to-death-in-wild-elephant-attack-in-aralam-kerala-news-kl525022303911>
 8. Persistence of Poverty in an Indigenous Community in Southern India - unrisd, https://cdn.unrisc.org/assets/legacy-files/301-info-files/3F0C92EBA6C0BA19C125833C005ADEDF/Overcoming%20Inequalities%204b_Sudheesh---Final.pdf
 9. State Life: Land, Welfare and Management of the Landless in Kerala, India - Scholarship Repository, https://repository.nls.ac.in/cgi/viewcontent.cgi?article=1052&context=nls_articles
 10. എന്താണ് ആദിവാസി ഭൂപ്രശ്നം - The Cue, <https://www.thecue.in/explainer/tribal-land-struggle-in-kerala>
 11. Muthanga incident - Grokipedia, [https://grokipedia.com/page/Muthanga incident](https://grokipedia.com/page/Muthanga_incident)
 12. ഇടതുകാലത്തെ ഭൂസമരങ്ങളെ പഠയുന്നതെന്ത്? - Samakalika Malayalam, <https://www.samakalikamalayalam.com/malayalam-vaarika/essays/%E0%B4%87%E0%B4%9F%E0%B4%A4%E0%B5%81%E0%B4%95%E0%B4%BE%E0%B4%B2%E0%B4%A4%E0%B5%8D%E0%B4%A4%E0%B5%86%E0%B4%AD%E0%B5%82%E0%B4%B8%E0%B4%AE%E0%B4%B0%E0%B4%99%E0%B5%8D%E0%B4%99%E0%B4%B3%E0%B5%8D%E0%B4%AA%E0%B4%B1%E0%B4%AF%E0%B5%81%E0%B4%A8%E0%B5%8D%E0%B4%A8%E0%B4%A4%E0%B5%86%E0%B4%A8%E0%B5%8D%E0%B4%A4%E0%B5%8D-55238.html>
 13. Synopsis-24-2-03.doc - Niyamasabha.org, <https://niyamasabha.org/codes11thsession/Fifth%20Session/Synopsis-24-2-03.pdf>
 14. ആറളം ഫാമിലെ നടന്നത് ആസൂത്രിത കുടിയിറക്ക്, ആർക്കുവേണ്ടി?, <https://truecopythink.media/tribal/government-moves-to-cancel-land-titles-in-aralam-farm-kkannan>
 15. 'ആറളത്ത് ആദിവാസികൾ കൊല്ലപ്പെടുമെന്നറിഞ്ഞിട്ടും യുദ്ധകാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ നടപടികളെടുത്തില്ല'; ആദിവാസി

ആറളം ഫാം ആദിവാസി പുനരധിവാസ പദ്ധതി:
ഘടനാപരമായ പരാജയങ്ങളും സാമൂഹിക-
പാരിസ്ഥിതിക പ്രത്യാഘാതങ്ങളും സംബന്ധിച്ചുള്ള സമഗ്ര വേഷണറിപ്പോർട്ട്
Jessy K , Dr.Peter Varghese

സംഘടനകളിൽ	-	Reporter	Tv,
- <https://www.reporterlive.com/topnews/kerala/2025/02/25/adivasi-organisations-statement-in-aralam-elephant-attack>
16. Wild elephants continue to invade Kerala's Aralam farm, leave tribal families in fear, <https://www.thenewsminute.com/kerala/wild-elephants-continue-invade-kerala-s-aralam-farm-leave-tribal-families-fear-137407>
 17. Do tribal lives not matter, ask Aralam farm residents - The New Indian Express, <https://www.newindianexpress.com/states/kerala/2025/Feb/25/do-tribal-lives-not-matter-ask-aralam-farm-residents>
 18. ആറളം ഫാം ആദിവാസി പുനരധിവാസ മേഖല; പകരം വീടുകൾക്ക് 17.46 കോടി | Aralam Farm Tribal Rehabilitation Area | Madhyamam, <https://www.madhyamam.com/kerala/local-news/kannur/aralam-farm-tribal-rehabilitation-area-582921>
 19. *.V;>.:- - Niyamasabha.org, https://niyamasabha.org/codes/13kla/session_14/ans/u00635-290615-849000000000-14-13.pdf
 20. Man killed in wild elephant attack at Aralam farm in Kerala's Kannur - The Hindu, <https://www.thehindu.com/news/national/kerala/man-killed-in-wild-elephant-attack-at-aralam-farm-in-keralas-kannur/article70682466.ece>
 21. Protests in Kerala's Kannur after wild elephant kills Aralam tribal couple - The South First, <https://thesouthfirst.com/kerala/protests-in-keralas-kannur-after-wild-elephant-kills-a-tribal-couple/>
 22. Elephant tramples couple to death in state-owned farm in Kerala's Kannur - India Today, <https://www.indiatoday.in/india/kerala/story/elephant-tramples-tribal-couple-aralam-farm-kannur-kerala-2684479-2025-02-24>
 23. Kerala: Man killed in wild elephant attack at Aralam Farm in Kannur - ANI News, <https://www.aninews.in/news/national/general-news/kerala-man-killed-in-wild-elephant-attack-at-aralam-farm-in-kannur20260227093316/>
 24. Tribal organisations begin 48-hour satyagraha at Aralam farm - The Hindu, <https://www.thehindu.com/news/national/kerala/tribal-organisations-begin-48-hour-satyagraha-at-aralam-farm/article70731528.ece>
 25. ആറളം ഫാം ആദിവാസികളുടെ സുരക്ഷ ആവശ്യപ്പെട്ട് കൊണ്ടുള്ള രാപ്പകൽ സമരം ഒത്തുതീർപ്പായി | The day-night strike demanding security for the tribals of Aralam Farm has been resolved | Madhyamam, <https://www.madhyamam.com/kerala/the-day-night-strike-demanding-security-for-the-tribals-of-aralam-farm-has-been-resolved-1386953>
 26. ആറളം ഫാമിൽ പകലും കാട്ടാന; ഭീതിയിൽ താമസക്കാർ | Aralam Farm elephant attacks - Manorama Online, <https://www.manoramaonline.com/district-news/kannur/2025/08/09/aralam-farm-elephant-attack.html>
 27. ആറളം ഫാം പുനരധിവാസ മേഖലയിലെ ഖനനനീക്കം വിവാദത്തിലേക്ക് | Aralam farm quarrying | Tribal land mining | Elephant wall construction Kerala | Iritty news - Manorama Online, <https://www.manoramaonline.com/district-news/kannur/2026/01/13/aralam-farm-quarrying-controversy.html>
 28. page.pmd - Keralaleeyam Masika,

ആറളം ഫാം ആദിവാസി പുനരധിവാസ പദ്ധതി:
ഘടനാപരമായ പരാജയങ്ങളും സാമൂഹിക-
പാരിസ്ഥിതിക പ്രത്യാഘാതങ്ങളും സംബന്ധിച്ചുള്ള സമഗ്ര വേഷണറിപ്പോർട്ട്
Jessy K , Dr.Peter Varghese

- <https://www.keraleeyammasika.com/archive/media/2014/11/aadivasi-swayam-bharanam-enthukondu-aavashyamaayi-varunnu.pdf>
29. ആറളം ഫാം ആദിവാസികൾ സ്വന്തമാക്കിയ കഥ, അവരവിടം ഉപേക്ഷിച്ച കഥ - Truecopy Think, <https://truecopythink.media/autobiography/adimamakka-a-political-autobiography-by-ck-janu-packet-101>
 30. Concern over elephant attack at Aralam farm - The Hindu, <https://www.thehindu.com/news/national/kerala/concern-over-elephantattack-at-aralam-farm/article17849227.ece>
 31. ആറളം ഫാമിലെ വെള്ളാന കരാർ : മന്ത്രി ഒ.ആർ. കേളു അറിയാതെയെന്ന് രേഖകൾ | Vellana Agreement in Aralam Farm: Minister O.R. Records say Kelu did not know | Madhyamam, <https://www.madhyamam.com/kerala/vellana-agreement-in-aralam-farm-minister-or-kelu-say-did-not-know-1380117>
 32. ആറളം ഫാം: നട്ടെല്ലൊടിച്ചത് ദശകമായി തുടരുന്ന കാട്ടാനശല്യം | Aralam Farm: The backbone of the farm was broken by the decades-long disturbance caused by wild elephants | Madhyamam, <https://www.madhyamam.com/kerala/local-news/kannur/aralam-farm-the-backbone-of-the-farm-was-broken-by-the-decades-long-disturbance-caused-by-wild-elephants-1518904>
 33. "ആറളം ഫാം അടിയന്തരമായി സന്ദർശിക്കും"; ആറളത്തെ വന്യജീവി പ്രശ്നത്തിൽ ഇടപെട്ട് മന്ത്രി കെ.എ. തുളസി - News Malayalam 24x7, <https://www.newsmalayalam.com/newsroom/kerala/minister-ka-thulasi-intervenies-in-the-wildlife-issue-in-aralam>